

צעדי אופק שהרי לא יצאו להעיד עדות אם לא שיש לו כבר סימנים וכיון
 דסימנים לאוריתא די לו בסומנים ולמה לו להביא עדות ולא שייך עדות
 כלל עיין במהרש"א. הרי דלא שייך כלל לומר חמור צעדי אופק כ"א כסימנים
 דרבנן. וא"כ מתוך קשיא ה"ל דאך יאמר ואי חיישנן לשאלה חמור
 צעדי אופק ה"י מהדרין וכיון שיאמר צעדי אופק א"כ שוב ע"כ סימנים
 דרבנן ושוב אין חוששין לשאלה ובסברת מהר"ל מפרש וקשייתא המקשה
 חלשלי קאי לדחות דברי המהר"ק שדחה לו למימר דלעולם סימנים לאוריתא
 חלשלי דחוששין לשאלה ומקשה לו ולדברין דסימנים לאוריתא וחוששין לשאלה
 א"כ חמור בסומני אופק ה"י מהדרין וקצת דומה לפי שכל דברי המהר"ק
 קאי דסימנים לאוריתא ולא לא שייך כלל עדי אופק וכל זה ה"י חלשלי קאי
 אבל אם היו קשיא כפי עמדה בין סימנים לאוריתא ובין דרבנן ה"ל למימר
 חלשלי צעדי אופק ה"י מהדרין:

באופן שגילה בסברת מהר"ל מפרש. וא"כ בגדון דידן אם הגדנים
 נכרים צעדי אופק ל"ע על ידי לירוק סימנים בגופו וט"ע של
 הגדנים ובצירוף הוכיח תחלתו על סופו להחריף האשה הזאת להשגח וכלכד
 שסימנים עוד שני גדולי הדור אבל אם אין הגדנים נכרים רק ע"י צעדי
 הגדנים א"כ דל גדנים מהכא דחמור וסומני ודאי לאו כלום הוא. ואעפ"כ
 נראה לע"ד ה"י מהדרין שיש שני סימנים בגופו וביומו מקום כל הסימנים
 באבר מיוחד ומזרז לזה הוכחת תחלתו על סופו שהיה דעתו לחבד עצמו
 לדעת. מכל ה"ן טעמא במקומי אי עומד להחריף את יסומניו שלשה גדולי
 הדור הגוי טעמא שיבא במסורה רק שש"פ אחר שיתירו גדולי הדור איש
 במקומו ויבא שלש א"כ צ"ד כפי ויתירו אותה. ומתחת רוב המרדל לא
 לחריף יותר ובפרט מה שיש לפלפל בענין זה כבר מבואר בשאלות ותשובות
 האחרונים. וה"י זה שלום:

תשובה להרב מוה"ר מנחם הנ"ל:

מה ע"ד אשר שאלני על שלשה שהעידו יחד על עדות אשה על הכרת
 הצעל בסומני גופו וגמלא אחד מהם נגזר ופסול מחמת רשעו
 שהוא פסול לאוריתא גם לעדות אשה כמבואר בש"ע אה"ע סימן י"ז סעיף
 ג' דפסולי לאוריתא מחמת עבירה פסולים גם להעיד לאשה שמת צענה
 ושאל השואל אם עדות השנים הכשרים נפסל כדון רבים שהעידו וגמלא אחד
 מהן קרוב או פסול וסוף השואל לשאול אם יבטל העדות שהעידו בראשונה
 בצירוף הפסול אם יכולים ע"כ להעיד מחדש:

ואומר אני לדעתי זה פשוט דלא שייך כאן כלל לבטל עדות הכשרים
 בשביל לירוק הפסולים ועד כאן לא שנינו רבים שהעידו וגמלא אחד
 מהם קרוב או פסול אלא בדבר הצריך עדות כשרים אבל בעדות אשה שכל
 הפסולים כשרים להעיד רק הפסול צעירה לאוריתא מטעם שהשוד לשקר
 אבל אי לאו שהשוד לשקר ה"י יודיען שדבר זה מעיד אמת ה"י נאמן
 לכן נאמן במסל"ת משא"כ בשאר עדות אף אם האמת כדבריו מ"מ עדותו
 בטל מטעם גזרת הכתוב אל תשת רשע עד וכיון שבעדות אשה הוא עצמו
 כשר גמלא מטעם דמשקר וא"כ אותן שנשטרפו עמו וכו' גרועים ממנו בעצמם
 ויתן דין לירוק ששם נאמנים ולא תמיד לשקר להם ויפסל עדותן מחמתו ולכן
 לא ידון שם אלא ממושכות הרשאות שאין לירוק שום ראיה ואעפ"כ להשקפת
 השואל שכתבתי בזה אמרתי להביא זכר לדבר. ירושלמי הובא ברא"ש ריש
 פ"ק דמכות כ"ב נבשו לשיי ב"א ויעדים כשרים ללמד ופסולים ללמד ר'
 יוחנן אמר פסול ורשב"ל אמר כשר אמר ר"א מתני' נמי מסייע לר"י מה
 שנים נמלא אחד מהם קרוב או פסול עדותן בטלה אף שלשה וכו'. וגמלא
 אינו למדין מירושלמי זה שני עיני תרומתו שנים וכשם שבעמלם של עדות
 אחד פוסל חבירו כך בחלו להם שוהד להם פסולי כל אחד גורם שפסול גם
 לחבירו וכל אלו הם אחד להם עדות שבעלה מקלטה בעלה כונה וזהו
 הטעם דלא אמרינן בזה פלגין דבורא משום דחזין דלא פליג בזה רחמנא
 דאמר מה שנים נמלא בזה אחד קרוב וכו'. אף שלשה אומא לא פלגין
 עדותן וכו"מ שם הר"ש שם הר"ד בסוגיא דחלשלי וקוביא קריב דשרבא
 וכו' ועיין בח"מ סימן לא סעיף ו' ועיין בש"ך שם שחפילו בעדות ע"פ
 במה דאי אפשר להעיד על ח"י לא מהני חלשלי לזה שכתבנו לו. ועיין
 בסיומן ל"ג סעיף ט"ז. ומעשה באשה שצאה ואמרה מת בעלי היא תשאל
 ותטול כתובתה ולרעה אכורה והיא משנה ערוכה סוף פ' הששה שלום
 ומוסכם מכל הפוסקים וברי דאי אפשר להעיד על ח"י דבר אלא הבעל מת
 הרי לשתי נשיו מת ועדותה בעילה לגבי רעה ומשיל לגבי עמא ולא אמרינן
 עדות שבעלה מקלטה וכו' הרי דבעדות שמת בעלה לא אמרינן עדות שבעלה
 מקלטה וכו' ומינה דרבים שהעידו וגמלא אחד מהן פסול צעירה עדות

העדות שיש לדחות ע"פ מ"מ הר"ש שם בפ"ק דמכות שם הר"ד דהא
 דגבי חלשלי וקוביא לא פלגין דבוריה וכן דרבים שהעידו וגמלא
 אחד קרוב וכו' ובאומר פלגי רצוני אמרינן אדם קרוב אלא עצמו ופלגין
 דבורו ומחלק הר"ד דמעדי לא מעדי לא מקרי עד ודומה להא דאמרין
 במקמי דבר דיבר הכתוב ובי ה"י שסורג אינו פוסל שאר העדים מפני
 הכשרים קיימת:

וידעתי שיש לדחות ע"פ מ"מ הר"ש שם בפ"ק דמכות שם הר"ד דהא
 דגבי חלשלי וקוביא לא פלגין דבוריה וכן דרבים שהעידו וגמלא
 אחד קרוב וכו' ובאומר פלגי רצוני אמרינן אדם קרוב אלא עצמו ופלגין
 דבורו ומחלק הר"ד דמעדי לא מעדי לא מקרי עד ודומה להא דאמרין
 במקמי דבר דיבר הכתוב ובי ה"י שסורג אינו פוסל שאר העדים מפני

שאין אי קורא בו עדות שבעלה מקלטה לפי שאין עליו שם עד כלל ה"י
 כשהוא מעיד על עצמו ועל אחר ע"ש ברא"ש וא"כ גם כאן חמור שהאשה
 לגבי עמא אין שמה עד דמיא עדות שבעלה מקלטה וכו'. אבל אחר העיון
 ליתא דשם גבי עצמו אינו נאמן וכך לא מקרי עד ופלגין דבורו ושאר
 עדות חבירו שאין כאן עדות שבעלה מקלטה כלל. אבל צידון שלפנינו
 הוא להיפך שלגבי רעה עדותה שבעלה מקלטה כלל. אבל צידון שלפנינו
 שבעלה מקלטה וכו' וא"כ למה תהיה נאמנת על עצמה ואף שהקילו חכמים
 בעדות אשה והאמינו לעמא להעיד לעמא מ"מ לא עדיפא מעד דעלמא
 והרי יש בעדותה גם לגבי רעה שבעלה וכו' עדות שבעלה מקלטה בעלה
 כולה א"י צדקתם שהכשירו כל פסולי עדות הן קרובים וגוים ועבדים
 רק פסול צעירה משום שמסקר לא אמרינן עדות שבעלה מקלטה
 בעלה כולה:

הן אמת אם האשה המעידה לעמא שמת בעלה אם נקראת עד או לא
 לדעתי באשלי ברברי תלוי בראשית ה"י לפי המשמעות תחלת דבריו
 בש"ע סעיף ל"ח א"כ הא דאמר רב המנוא כל מקום שהאמינה התורה
 ע"א גם היא עמא בכלל. ואפי' לדעת הרמב"ם ג"כ אין הכרע נגד זה
 שהרמב"ם השווה אותה לאשה אחרת או לשאר פסולים והא דע"א כשר נאמן
 להכחיש היינו משום דסובר רב המנוא לא קאי כ"א צעירה שיש והראיה
 שהפילו היא עמא אם אמרה מת בעלי והתירו ושוב בזה אשה להכחיש
 שוב אינו מושיל וכו"מ דאמרין גם זה כל היבא שהאמינה תורה עד אבל
 דעת הרמב"ן שחלק על הרמב"ם צאשה אחרת ומורה לדברי הרמב"ם
 להכחיש היינו משום דסובר רב המנוא לא קאי כ"א צעירה שיש והראיה
 ר"ס כל מקום שהאמינה תורה עד אבל היא עמא א"כ ש"מ
 שיהא עמא לא שמה עד. ועיין היטב בב"י דיון זה וברמב"ם פ' י"ב
 מהל' גירושין הל' י"א ובחידושי הרמב"ן והרשב"א ב"פ הששה שלום ותעמוד
 על שורש הדברים. ומ"מ נלע"ד דעד כאן לא קאמר הרמב"ן אלא
 לגרישתא אבל למעלותא וכו"מ למעלה לא דודאי לא עדיפא לעמא
 מעד ממש:

ועוד נלע"ד ראיה מכל פסולי עדות מושיל להחריף אשה ואין האחין
 נכנסים לנחלה ע"פ עדותן כמבואר ביצמות דף קי"ו וברמב"ם פ"ז
 מנחות ובש"ע ח"מ סי' רפ"ד וימלא עדות שבעלה מקלטה בעלה כולה א"י
 דגבי עדות אשה שמתרת להשגח שכל הפסולים כשרים לא שייך עדות
 שבעלה מקלטה כלל, וכבר כתבתי בדיון בגוף דברי העד שבעלה מקלטה ובין
 בזמן העדים שנפסלו מקלטה דין אחד להם. ועי"פ בזה נחיתא וזהא
 סליקא שאין עדות הפסולים גורמים עדות הכשרים כלל ואם ה"י עדותן מושיל
 בגוף העדות מלד הסימנים וההכרה אין לפסול עדותן מלד השלישי שהעיד
 עמאם ברשע זה פשוט:

ולא ראינו להעריף את בית דני הרבנים בזה כי לדעתי הדברים פשוטים
 והרבנים ה"ל טרודים ואם הייתי מנחהם בזה קרייה דבי שותפי
 וכו' וה"י עכ"פ בדבר זמן רב כי כהן לא שכיחי חסידות ב"ד יחד רק
 לעתים רחוקות ולא ראינו לעבד מלשכ"ז. ובגוף הדבר שהחליט איש
 שאחד מהם פסול מחמת דסני מעמיהם ותפסם ג' פ' עמיהם כנגד וסודם
 צבית אסורים כבוסת גג כי יומא. הנה בכל אלה לא מלאתי מקום
 לפוסלו כלל כל זמן שלא העיד העדים קמי דידן שהוא גג אבל ע"פ הודאת
 עצמו אין אדם משיב עצמו רשע:

ומבחינת גוף הענין אם להחריף ע"פ סימנים ושאר דברים כבר כתבתי
 אחר פסח מה שנלע"ד בזה ובמקומי אני עומד. ולרוב המרדל
 חלקי. דברי הד"ס:

ב"ה סיון תקל"א לפ"ק פת פראג.

תשובה אלהים יענה בטוב מענה. את שלום כבוד אהובי ש"ב הרב
 הגדול הכופלא מגוע הירחם והבטלה. כבוד שמו מוה"ר
 יצחק הכהן אב"ד דק"ק לויפניק:

מו מכתבו עם השאלה ע"ד העוגה ועם פלפולו דרום מעלתו הגיעני
 קודם חג הצדיקים וכן לא יכולתי להשיב ובעת שמתי עיני. והנה
 שורש השאלה ע"ד האשה בלימלם בת משה שזה יותר מתשע שנים שהיא
 עגונה שבעלה ישעיה בן ליבלי לעשני מלייפניק וקודם לזה היה קטנס
 בינה ובין בעלה וכבר עמדו לדון אלל הרב דק"ק גלאוי מיעטא לקבל גם
 מבעלה והשליש בעלה משכנות שיתן גם וסרד החזיר המשכנות. ואח"כ עשה
 ישעיה חוזה גניבה וברח והחזיק נדוד ומלא והלאה לא ראתה אותו ושאלה
 עגונה. ובה עתה כ' ואלף ברש"ט והעיד וזה תורף עדותו בקצור. איך
 ה"י גוואלטה סוף למקום שה"י דר ישעיה ואשמו גמלי ה"ל כמו רבי
 שנה איך ה"י איש גקענט. אונד איך בין גוועזין אין חשכני בקהלה
 ריטשוק אן דיה ריון שערסל וסייתי שם ויזא מעד דען ישעיה איזי האט
 גפירטט לו דער תליש עם עוד שלשם אנשים בין געצין דען וואגין גגאגנין
 אונד ויזא מן האט אישם דען ישעיה איזי גפירטט געצין דען גלגנין
 גשטאנדיג. אונד איך מיט עוד שלשה אנשים הבין אישם גיטלעך גרעס
 עשר

עשר יום לא
 חזקו חרבע
 האבין אלו
 אונד ויזא
 זאל דיעס

אחר הדו
 דען
 בי"א בין ע'
 יום נתלה י

שוב השי
 דען
 ממקום למק
 גיבה געמא
 חיסם איון
 חוזה געט
 האט גיטיס
 אישם געט
 גנאגנין איו
 אישם געט
 קודם שבע
 ימים אחר
 ביקומין או

וע"ז התר
 בשל

הקצורה או
 אחר ג' י'
 שום חשט ו'
 והלך לו או
 אחר אחריו
 ואקדים הם
 דעתיא שדה
 לתוכי טסור
 כל השדה ג
 שחשט"ע ו'
 עשם דבר
 או שדק ו'
 והסד דבריו
 וא"כ אפי'
 כרש"ג וכל
 שהוא ספק
 ה"מ ד"ה
 וקו"ל כמ"ו
 שחילק בזה
 שכתב י

ובעל הו

בדק ולא מ'
 וכן היתה ג'
 דבריו תמו
 ח"כ בדק
 כרש"ג דם
 לו שרסת
 הנכנס לתו
 רבי חומר
 שרלה ליו
 כרבי דפלו

ועכ"פ י

ואולם הטו

ומעתה

לאוריתא
 מי שבע